

סביבה, קיימות וספריות

ינואר 2022

מהי ספריה ירוקה?

סביבה פירושה מכלול הנסיבות, המיקומים או התנאים שבהם חיים ופועלים בני אדם, ארגונים, בעלי חיים או צמחים. סביבות יכולות להיות טבעיות, חברתיות או תרבותיות.

פיתוח בר קיימא הינו פיתוח אשר "עונה על הצרכים בהווה, מבלי להתפשר על יכולתם של הדורות הבאים לתת מענה לצרכיהם" (Our Common Future, Brundtland Report, UN).

סביבות עכשוויות נמצאות בסכנת הכחדה בשל שינוי האקלים ואיומים נוספים, לרבות אי-שוויון חברתי. על כל הארגונים לשאוף להגן על הסביבה באמצעות פיתוח בר קיימא. משימה זו מקיפה את כל סוגי הספריות אשר יכולות למלא תפקיד פעיל ומשמעותי בפיתוח בר קיימא.

ספריה ירוקה ובת קיימא היא ספריה אשר לוקחת בחשבון קיימות סביבתית, כלכלית וחברתית. ספריות ירוקות ובנות קיימא יכולות להיות בכל גודל שהוא, אך צריך להיות להן סדר יום ברור בנושא הקיימות, אשר כולל:

- **מבנים וציוד ירוקים:** ננקטים צעדים פעילים להפחתת הפליטות או טביעת הרגל הפחמנית של המבנה והציוד.
- **עקרונות של משרד ירוק:** שגרת העבודה והתהליכים התפעוליים הינם ברי קיימא מבחינה סביבתית.
- **כלכלה בת קיימא:** קיים ריסון של הצריכה, ושיטות פעולה של כלכלה מעגלית ושיתופית זוכות לתמיכה ומונגשות עבור הקהילה.
- **שירותי ספריה ברי קיימא:** למשתמשים יש גישה נוחה למידע רלבנטי ועדכני, קיים היצע של חללים משותפים, מכשירים וחינוך סביבתי, והפעולות מבוצעות ביעילות. לספריה יש טביעת אצבע פחמנית חיובית.
- **קיימות חברתית:** קיים דגש על חינוך ברמה טובה, אוריינות, מעורבות קהילתית, מגוון חוצה תרבויות, הכללה חברתית והשתתפות כוללת. הספרייה נוקטת צעדים פעילים לצמצום אי-השוויון.
- **ניהול סביבתי:** היעדים הסביבתיים מתוכננים לפי מודל SMART (מפורטים – Specific, מדידים – Measurable, ברי השגה – Achievable, מציאותיים – Realistic, ותחומים בזמן – Timebound), והספרייה פועלת על מנת לצמצם את ההשפעה השלילית שיש לה עצמה על הסביבה. המדיניות הסביבתית של הספרייה, הטמעתה ותוצאות העבודה הסביבתית מונגשים לקהל הרחב.
- **מחויבות לתוכניות ויעדים סביבתיים כלליים:** מחויבות זו נקבעת לאור יעדי האו"ם לפיתוח בר קיימא, הסכם האקלים של פריז, וכן תעודות ותוכניות סביבתיות הקשורות לכך.

Translated from English into Hebrew by Dror Amana